

NØGDSEMISKANNING

BEST AT ELDAST Í KLAKSVÍK

– Vit vilja vera nummar eitt á eldraðkinum, og tað haldi eg eisini at vit hava best fortreytir fyri, nú tá ið vit hava gjørt eitt so umfatandi arbeiði. Tað sigur Jógvan Skorheim, borgarstjóri í Klaksvíkar kommunu, nú tá ið tey hava fingið úrslitið av umfatandi nøgdsemiskanningini, ið gjørd varð av eldraðkinum í Norðoyggjum

Ann Kristina S. Simonsen

Vildu fara til verka á rætta hátt

– Tá ið vit yvirtóku eldraðkið, valdu vit at halda alt eins og tað var áðrenn, í eina tíð. Hetta gjørdi vit tí at vit ynskti, at tey átøkini ið vit fóru at gera, skuldu vera so góð og røtt sum gjørligt, sigur Jógvan Skorheim, ið roknar við, at um tey fóru undir broytingar beinanvegin, og bara gjørdi okkurt, eftir tí sum tey hoyrdu runt í býnum, so hevði tað ikki verið tann rætti tørvurin, ið varð møttur.

Tí avgjórði stýri í Norðoya Bú- og Heimtænastu (NBH) at lata eldraðkið koyra soleiðis, sum tað hevði, tað fyrsta árið eftir yvirtøkuna. Samstundis nýttu tey hetta árið til at staðfesta hvørjir trupulleikarnir eru við eldraðkinum í Norðoyggjum, og hvussu tey á besta hátt skuldu fara undir at loysa hesar.

Ein kanning í trimum stigum

Tað fyrsta ið varð gjørt fyri at staðfesta tørvin á eldraðkinum var, at fara undir nakrar dialogfundir, ið Súni Poulsen stóð fyri. Á fundunum fingi bæði fakfólk, starvsfólk, avvarðandi, og eldri borgarir høvi at greiða frá hvat tey hildu verða keðiligt á eldraðkinum, og hvussu eldraðkið kundi verið skipað betur framyvir. Eftir hetta var ein fyribils niðurstøða gjørd, og síðani var farið undir at gera eina enn størri kanning, fyri líkasum at fáa klárlagt hvørjir teir grundleggjandi trupulleikarnir eru, og hvussu hesir, á besta hátt, kunnu loysast betri enn áður. Hetta varð gjørt við at gera eina spurnarkanning, ið Lógir stóð fyri. Hendan kanning

Jógvan Skorheim, borgarstjóri í Klaksvíkar kommunu, leggur Nøgdsemiskanningina fram á almennum kunningarfundum hjá NBH í Ósaskúlanum

umfataði bæði starvsfólk, brúkarar av eldraðkinum og teirra avvarandi.

– Eftir dialogfundirnar og spurnarkanningina fór eg, saman við leiðarinum í NBH, Marnu Ellingsgaard Jensen, út á allar bústovnarnar. Har lögdu vit kanningina framm, og góvu starvsfólkunum móguleika at svara enn meira nágreiniliga upp á tað, ið komið var framm í spurnarkanningini, meðan vit lurtadu, og skrivaðu niður, sigur Jógvan Skorheim.

Jógvan Skorheim er sera fegin um at tey valdu hesa tilgongdina, tá ið hetta hevur givið NBH øgiliga góðar umstøður, at arbeiða víðari út frá.

– Eg haldi at vit á hendan hátt hava skapt okkum tað besta grundarlagið, til at kunna taka tær røttu avgerðirnar, sigur Jógvan Skorheim, og leggur afturat at hendan tilgongdin hevur verið heilt ótrúliga læturík.

– Har eru ein rúgva av avbjóðingum á eldraðkinum,

av tí at hetta er eitt øki, ið er rættiliga aftúrúrsigt, og tí hava tað eisini verið nógvar frustratióinir innan økið, og tað ætla vit okkum nú at rætta upp uppá, sigur Jógvan Skorheim.

Eldraðkið ein neyðug iløga

Spurdur um, hví Klaksvíkar kommuna hevur valt at leggja seg so nógv eftir at betra um eldraðkið sigur Jógvan Skorheim, at kommunan ynskir at gera tað soleiðis, at allir borgarar fáa ein virðiligan aldurdóm.

– Tað eru tey eldru, ið hava verið við til at bygt tað samfelagið, ið vit liva í, og tí er tað okkara skylda at geva teimum ein so viriligan aldurdóm sum gjørligt, og hesa skylduna vilja vit fegin liva upp til, sigur Jógvan Skorheim.

Jógvan Skorheim sigur, at longu tá ið tað av fyrstani tíð varð tosa um at landið skuldi leggja eldraðkið út til kommunurnar, var Klaks-

víkar kommuna ein av teimum kommununum ið segði seg klára at veita eina betri tænastu, enn landið hevði gjørt áður.

– Vit sóu dagliga at tænastan á økinum ikki varð nóg góð, og um man skal hava eitt samfelag ið riggar á rætta hátt, so er tað umráðandi at allir partar av samfelagnum eru nøktandi, eisini eldraðkið, sigur Jógvan Skorheim, og leggur afturat, at tað tí er tað ein skylda hjá okkum at rætta upp uppá hesa tænastu, soleiðis at tað eisini verður virðiligt hjá eldru borgarum, at liva í Føroyum.

Jógvan Skorheim heldur umframt, at ein iløga í eldraðkið, er ein iløga ið fer at loysa seg í framtíðini.

– Kunnu vit fáa eldraðkið á rætta kós nú, og hækka tænastustøðið, so ivist eg ikki í at vit í framtíðini kunnu gera meira nýskapandi loysnir á eldraðkinum, sum bæði kunnu verða góðar fyri tey eldru, eins og biligari í

longdini, sigur Jógvan Skorheim.

4 milliónir fleiri til eldraðkið

Við broytingunum, ið NBH fer undir at fremja, fer raksturin av eldraðkinum at kosta 4 milliónir meira um árið. Tí eru 2 milliónir meira settar av, tað ið eftir er av árinum. Frá 1 januar 2017 vera 4 milliónir settar av árliga.

– Um eldraðkið enn hevði ligið undir landinum, høvdu hesar broytingar kostað landinum 40 milliónir árliga, fyri at veita somu tænastu sum vit nú fara at veita, sigur Jógvan Skorheim.

Allar kommunurnar í NBH koma at gjalda sín part av eykajáttanini, og tilsamans brúkar NBH tí eini 6-7 milliónir upp á eldraðkið, útyvir játtanina frá landinum.

Jógvan Skorheim sigur, at tann partur av játtanini, ið Klaksvíkar kommuna veitir, ikki verður tikin frá nøkrum øðrum samfelagsbólki.

– Klaksvíkar kommuna hevur yvirskot í kommunukassanum í ár, og tí eru hesar 4 milliónirnar, ið koma afturat til eldraðkið, ikki peningur, ið var ætlaður nøkrum øðrum frammanundan, sigur Jógvan Skorheim.

Hóast kommunuval verður í novembur, so kemur hetta ikki at gera, at broytingarnar á eldraðkinum steðga upp.

– Vit eru longu nú farin í gongd. Kommunurnar hava samtykt, at peningurin verður settur av, og NBH hevur samtykt strategina, so longu nú verður søkt eftir deildarleiðarum til teir ymisku bústovnarnar, umframt at betringar eisini verða gjørdar í heimahjálpinum í ár, sigur Jógvan Skorheim, og leggur afturat at í næstum verður eisini lýst eftir námsfrøðingum, ið skulu verða við til at skapa størri fleksibilitet, og meira aktivering.

Frá fjarleiðslu til nærleiðslu

Eldraðkið er eitt økið, ið hevur verið rættiliga nógv merkt av fjarleiðslu, og av tí sama hevur man ikki megna at funnið fleksiblar loysnir í teimum tænastum, sum man hevur givið til borgarnir. Tað heldur Jógvan Skorheim, ið sigur, at man eisini hevur valt at hava í so nógvar mannagongdir, fyri at fáa tænastuna eins um alt økið, og av tí sama, megna ein ikki at veita nóg góðar tænastur. Hetta er nakað ið NBH ynskir at broyta.

– Framyvir fara tær tænasturnar, ið eru á teimum ymisku stovnunum, ikki altíð at líkjast akkurat. Hetta, tí at man fer at finna loysnir á hvørjum einkultum stovni, soleiðis at tænastan passar betur til júst teir brúkarir, ið